

Názov akcie v meste Poltár

Zefektívnenie systému vykurovania v meste s cieľom znížiť dopad nárastu cien energetických surovín na spotrebiteľov tepla

Popis aktuálnej situácie:

Po rozsiahlej modernizácii systému centrálneho zásobovania teplom (CZT) v meste, ktorá prebehla v roku 2013 a 2014, bol vybudovaný systém zásobovania teplom, ktorý pozostáva z jednej kotolne využívajúcej kombináciu palív biomasa/zemný plyn, ktorý vykuruje celé mesto okrem dvoch domov na ulici Slobody. Tieto dva bytové domy (na ulici Slobody č. 720 a 730), majú vzhľadom na väčšiu vzdialenosť od rozvodov tepla CZT, zásobovanie teplom riešené samostatnými plynovými kotolňami umiestnenými priamo v týchto domoch.

Centrálna kotolňa na Ulici 13. januára vyrába viac ako 97% tepla využitím biomasy a len malú časť tepla vyrába s využitím zemného plynu. Biomasa ako palivo bola vždy počas posledných 10 rokov lacnejšia než zemný plyn.

Cena tepla v meste je spoločná pre všetkých spotrebiteľov, teda je jednotná pre odberateľov tepla napojených na systém CZT z biomasy aj pre obyvateľov v bytových domoch na ulici Slobody 720 a 730.

Hoci, vzhľadom na závislosť týchto dvoch bytových domov 720,730 na drahšom palive – zemnom plyne, bola výroba tepla v týchto bytových domoch vždy drahšia ako výroba v centrálnej biomasovej kotolni, zahrnutím do spoločnej ceny tepla v meste, boli ich vyššie náklady „rozpustené“ v celkových nákladoch a aj obyvatelia týchto dvoch domov 720 a 730 tak získali výhodu z využívania lacnej biomasy v centrálnej kotolni. To však z opačného uhlu nazerania znamená, že ostatní odberatelia tepla napojení priamo na biomasovú kotolňu, čiastočne doplácali na vyššie náklady na výrobu tepla v týchto dvoch bytových domoch 720 a 730 zásobovaných samostatnými plynovými kotolňami.

Počas posledných rokov bola výrobná cena tepla z biomasy o cca 30% nižšia ako zo zemného plynu. Dva domy na ulici Slobody 720 a 730 spotrebujú 6,5% z celkového objemu tepla.

Poltárska energetická, s.r.o. sa už v minulých rokoch zaoberala myšlienkou pripojenia týchto dvoch bytových domov na systém CZT a zrušením týchto plynových kotolní a priame vykurovanie domov 720a 730 z centrálnej biomasovej kotolne. Výška investície na takéto prepojenie však dosahuje objem cca 250.000 EUR a vzhľadom len na 6,5 % podiel na celkovej spotrebe tepla a vtedy by bol len

30% rozdiel medzi cenou tepla z biomasy a zo zemného plynu a pomer by medzi výškou takejto investície a dosiahnutými úsporami nepriniesol zníženie celkovej ceny tepla.

Situácia sa však radikálne zmenila **výrazným nárastom cien zemného plynu**. Výrobná cena tepla zo zemného plynu je za posledný rok 2 až 3 krát vyššia, ako výrobná cena tepla z biomasy.

To vedie k situácii, že pri zachovaní princípu spoločnej ceny tepla pre všetkých odberateľov, dochádza k významnému zaťaženiu spoločnej ceny tepla prevádzkou týchto dvoch kotolní 720,730 na zemný plyn.

Cena tepla pre rok 2023 je ako spoločná cena tepla schválená Úradom pre reguláciu sieťových odvetví ako dvojzložková cena tepla nasledovne:

Fixná zložka ceny tepla: 299,9324 EUR/kW

Variabilná zložka ceny tepla: 79,90 EUR/MWh

Poznámka:

Fixná zložka ceny tepla je tá časť ceny tepla, ktorá slúži na pokrytie fixných nákladov – nákladov na mzdy, odpisy, poistenie, opravy, údržbu, revízie a pod. Táto zložka nie je závislá na vývoji cien palív za posledných 10 rokov je prakticky nezmenená. Platba za fixnú zložku ceny tepla tvorí 40% platby za teplo.

Dôležitá je variabilná zložka ceny tepla, ktorá pokrýva náklady spojené s palivom a elektrickou energiou. Práve táto zložka ceny tepla je ovplyvnená nárastom cien vstupných palív. Platba za variabilnú zložku ceny tepla tvorí 60% platby za teplo.

Negatívny vplyv závislosti bytových domov na ulici Slobody 720 a 730 na zemnom plyne na celkovú cenu tepla v meste je možné ukázať na vývoji ceny variabilnej zložky ceny tepla.

Schválená spoločná cena variabilnej zložky ceny tepla pre rok 2023 je 79,90 EUR/MWh. V prípade ak by bola spoločná cena rozdelená na dve samostatné ceny, jedna pre odberateľov priamo napojených na biomasovú kotolňu a druhá pre bytové domy 720,730 na ulici Slobody závislé na zemnom plyne, tak cena pre odberateľov z biomasovej kotolne by dosiahla hodnotu 63,50 EUR/MWh, ale cena pre bytové domy 720 a 730 na ulici Slobody až 310,00 EUR/MWh !!!

Ak by však došlo k úspešnej realizácii projektu „Zefektívnenie systému vykurovania v meste s cieľom znížiť dopad nárastu cien energetických surovín na spotrebiteľov tepla“, a to prepojenie týchto dvoch bytových domov 720,730 na systém CZT biomasovej kotolne, celková spoločná cena v meste pre všetkých odberateľov by klesla na 64,50 EUR/MWh. Tento stav by sa dosiahol tým, že by bola eliminovaná spotreba drahšieho zemného plynu a nahradená zvýšením výroby tepla z lacnejšej biomasy.

Z uvedených informácií vyplýva, že realizáciou projektu Zefektívnenie systému vykurovania v meste s cieľom znížiť dopad nárastu cien energetických surovín na spotrebiteľov tepla pripojením týchto dvoch bytových domov 720,730 k systému CZT s biomasovou kotolňou má zmysel, tak z krátkodobého ako aj dlhodobého hľadiska.

Nevyhnutné podmienky pri realizácii investície:

Realizácia takejto investície **prinesie významné zníženie palivových nákladov a teda aj zníženie variabilnej časti ceny**. Vyžaduje si však vynaloženie pomerne **veľkých investičných prostriedkov na úrovni cca 250.000 EUR** (nový rozvod tepla v dĺžke 460 m s križovaním hlavnej cesty, technológie výmenníkových staníc v dvoch bytových domoch 720,730, demontáž existujúcich plynových kotolní, ...) Takáto investícia sa tak prejavuje v cene tepla zvýšením odpisov a súvisiacej dlhovej služby.

Dopad na celkové ročné **fixné náklady predstavuje nárast o 30.000 EUR**. Aby sme nedosiahli stav, že znížime variabilnú zložku ceny, **ale na druhej strane zvýšime fixnú zložku ceny**, čím by sme dosiahnutú úsporu pre odberateľov tepla znížili, je **nevyhnutné nájsť cestu ku zníženiu súčasných fixných nákladov o cca 30.000 EUR**.

Navrhujeme nasledovný postup zníženia súčasných fixných nákladov:

1. zložkou súčasných fixných nákladov je **nájomné platené mestu Poltár za časť starého majetku, v ročnej výške 23.000 EUR**.

Rozsah prenajatého majetku **však nezodpovedá skutočnosti**. Tvorí ho niekoľko položiek, ktoré sú **po modernizácii systému nepotrebné a nevyužívané**. Ide napríklad o priestory už nevyužívanej starej kotolne na ulici Železničná, vrátane pozemku pod touto budovou, rovnako o priestory terajších plynových kotolní v bytových domoch na ulici Slobody 720 a 730, ktoré po zrealizovaní plánovaného projektu modernizácie už **nebudú potrebné pre účely zásobovania teplom, a mnoho ďalších menších položiek**.

Preto navrhujeme **znížiť rozsah nájmu, vrátiť mestu majetok**, ktorý už nebude potrebný pre zabezpečenie **zásobovania teplom** a tomu úmerne **znížiť výšku ročného nájmu z 23.000 EUR na 10.000 EUR**.

Dosiahne sa tak čistá úspora ročných fixných nákladov vo výške 13.000 EUR.

2. Ďalšiu časť úspory fixných nákladov **musí dosiahnuť prevádzkovateľ systému CZT Poltárska energetická, s.r.o.** To bude možné znížením nákladov **na revízie a opravy** (zrušia sa dve plynové kotolne v bytových domoch 720,730 na ulici Slobody, čo prinesie takúto úsporu), znížením obslužných nákladov (**miesto súčasných troch kotolní sa bude prevádzkovať len jedna**).

Takto sa dosiahne ďalšia čistá úspora ročných fixných nákladov vo výške 10.000 EUR.

Takými troma krokmi sa dosiahne **ročné zníženie súčasných fixných nákladov o cca 30.000 EUR**, čo je suma **o ktorú sa zvýšia budúce náklady v dôsledku realizácie investície do pripojenia bytových domov 720,730 na ulici Slobody**. V sumárnej bilancii tak dôjde k **dlhodobej udržateľnosti súčasnej fixnej zložky ceny tepla** a zároveň k **poklesu variabilnej zložky ceny tepla** zo sumy 79,90 EUR/MWh na 64,50 EUR/MWh.

Ďalšie príležitosti:

Navrhované riešenie poskytuje aj ďalšie možnosti **eliminácie vplyvu vysokej ceny zemného plynu na náklady na vykurovanie v ďalších mestských objektoch.**

A) Objekt Materskej škôlky sklárska:

Materská škôlka ročne spotrebuje 18.500 m³ zemného plynu. Je zaradená do odbernej sadzby zemného plynu M7. Pri aktuálnej cenníkovej cene zemného plynu v tejto sadzbe, **budú ročné náklady na zemný plyn predstavovať sumu 55.200 EUR vrátane DPH.** K týmto nákladom je potrebné pripočítať náklady súvisiace s obsluhou plynovej **kotolne (servis, revízie, údržba, obsluha)**, ktoré je možné odhadnúť na cca 1.100 EUR ročne.

V prípade pripojenia tohto objektu k systému CZT biomasovej kotolne, by ročné náklady za dodávku tepla z tohto systému dosiahli celkovú sumu **23.430 EUR vrátane DPH**.

Ročná úspora nákladov na vykurovanie by dosiahla hodnotu **32.870 EUR**.

Výpočet úspory vychádza zo zverejnených cenníkových cien zemného plynu SPP na rok 2023. Nepoznáme skutočné ceny fakturované tomuto odbernému miestu, môžu sa líšiť ak došlo uzatvoreniu iného typu kontraktu na odber zemného plynu. Úspora tak môže byť mierne nižšia alebo vyššia.

B) Objekt základnej školy, Školská 3

Základná škola ročne spotrebuje **21.800 m³ zemného plynu**. Je zaradená do odbernej sadzby zemného plynu M7. Pri aktuálnej cenníkovej cene zemného plynu v tejto sadzbe, budú ročné náklady na zemný plyn predstavovať sumu **64.800 EUR vrátane DPH**. K týmto nákladom je potrebné pripočítať náklady súvisiace s obsluhou plynovej kotolne (servis, revízie, údržba, obsluha), ktoré je možné odhadnúť na cca **1.100 EUR ročne**.

V prípade pripojenia tohto objektu k systému CZT biomasovej kotolne, by ročné náklady za dodávku tepla z tohto systému dosiahli celkovú sumu **27.100 EUR vrátane DPH**.

Ročná úspora nákladov na vykurovanie by dosiahla hodnotu **38.800 EUR**.

Výpočet úspory vychádza zo zverejnených cenníkových cien zemného plynu SPP na rok 2023. Nepoznáme skutočné ceny fakturované tomuto odbernému miestu, môžu sa líšiť ak došlo uzatvoreniu iného typu kontraktu na odber zemného plynu. Úspora tak môže byť mierne nižšia alebo vyššia.

C) Objekt Mestského kultúrneho strediska

Budova MsKS ročne spotrebuje **17.100 m³ zemného plynu**. Je zaradená do odbernej sadzby zemného plynu M7. Pri aktuálnej cenníkovej cene zemného plynu v tejto sadzbe, budú ročné náklady na zemný plyn predstavovať sumu **51.400 EUR vrátane DPH**. K týmto nákladom je potrebné pripočítať náklady súvisiace s obsluhou plynovej kotolne (servis, revízie, údržba, obsluha), ktoré je možné odhadnúť na cca **1.100 EUR ročne**.

V prípade pripojenia tohto objektu k systému CZT biomasovej kotolne, by ročné náklady za dodávku tepla z tohto systému dosiahli celkovú sumu **19.200 EUR vrátane DPH**.

Ročná úspora nákladov na vykurovanie by dosiahla hodnotu **33.300 EUR**.

Výpočet úspory vychádza zo zverejnených cenníkových cien zemného plynu SPP na rok 2023. Nepoznáme skutočné ceny fakturované tomuto odbernému miestu, môžu sa líšiť ak došlo uzatvoreniu iného typu kontraktu na odber zemného plynu. Úspora tak môže byť mierne nižšia alebo vyššia.

V prípade tohto objektu je možné uvažovať o pripojení na biomasovú kotolňu **až po dohode so Slovenskou inovačnou a implementačnou agentúrou**, keďže tá poskytnula financovanie na celkovú obnovu objektu. Súčasťou obnovy bola aj rekonštrukcia plynovej kotolne. Preto, v dobe udržateľnosti projektu nie je možné realizovať žiadne iné **opatrenia bez súhlasu poskytovateľa grantu**. Vzhľadom na zásadné zmeny na v oblasti dodávok zemného plynu do EÚ predpokladáme, že **takýto súhlas bude možné získať**.

Vo všetkých troch uvedených prípadoch nie je potrebné zo strany mesta vynaložiť žiadne finančné prostriedky na pripojenie týchto objektov k systému CZT. Stačí uzatvoriť zmluvy o odbere tepla, samotné pripojenie zrealizuje Poltárska energetická, s.r.o. Úsporu je možné dosiahnuť v priebehu 4-5 mesiacov od uzatvorenia zmluvy o odbere tepla.

Zhrnutie:

V prípade súhlasu Mesta Poltár s navrhovaným riešením a realizáciou projektu „Zefektívnenie systému vykurovania v meste s cieľom znížiť dopad nárastu cien energetických surovín na spotrebiteľov tepla,“, je možné celú nevyhnutnú investíciu zrealizovať v priebehu 3-5 mesiacov. Je teda možné znížiť variabilnú zložku ceny tepla už pre tohtoročnú letnú spotrebu tepla a pre celú budúcu vykurovaciu sezónu.

Ročná úspora v platbách za teplo pre všetkých súčasných odberateľov predstavuje sumu 110.000 EUR.

Pre mesto Poltár to znamená zníženie príjmu z nájmu o 13.000 ročne, ale v prípade súhlasu so súbežným pripojením objektov Materskej škôlky, Základnej školy a prípadne MKS získa úsporu ročných rozpočtových nákladov na zabezpečenie vykurovania týchto objektov. Pri každom z nich na úrovni cca 30.000 EUR.

